

Internationell samverkan

5

Förslag till statsbudget för 2010

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	9
2.1	Omfattning.....	9
2.2	Utgiftsutveckling	10
2.3	Mål	11
2.4	Resultatredovisning	11
2.5	Revisionens iakttagelser.....	18
2.6	Politikens inriktning	18
2.7	Budgetförslag	26
2.7.1	1:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	26
2.7.2	1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	27
2.7.3	1:3 Nordiskt samarbete	28
2.7.4	1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	29
2.7.5	1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	30
2.7.6	1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning.....	31
2.7.7	1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	31
2.7.8	1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	32
2.7.9	1:9 Svenska institutet	32
2.7.10	1:10 Information om Sverige i utlandet.....	34
2.7.11	1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	35

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	7
Tabell 2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet	10
Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2010–2012. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
Tabell 2.3 Ramnivå 2010 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
Tabell 2.4 Anslagsutveckling.....	26
Tabell 2.5 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:1 Bidrag till vissa internationella organisation.....	27
Tabell 2.6 Anslagsutveckling.....	27
Tabell 2.7 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	28
Tabell 2.8 Anslagsutveckling.....	28
Tabell 2,9 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:3 Nordiskt samarbete.....	29
Tabell 2.10 Anslagsutveckling.....	29
Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivå 2010-2012, för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	29
Tabell 2.12 Anslagsutveckling.....	30
Tabell 2.13 Offentligrättslig verksamhet.....	30
Tabell 2.14 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter	31
Tabell 2.15 Anslagsutveckling.....	31
Tabell 2.16 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning.....	31
Tabell 2.17 Anslagsutveckling.....	31

Tabell 2.18 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	32
Tabell 2.19 Anslagsutveckling	32
Tabell 2.20 Härledning av anslagsmedel 2010-12. för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	32
Tabell 2.21 Anslagsutveckling	32
Tabell 2.22 Uppdragsverksamhet.....	33
Tabell 2.23 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	34
Tabell 2.24 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:9 Svenska institutet.....	34
Tabell 2.25 Anslagsutveckling	34
Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:10 Information om Sverige i utlandet	35
Tabell 2.27 Anslagsutveckling	35
Tabell 2.28 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	36
Tabell 2.29 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	36

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att ingå hyresavtal för Östersjöstaternas råd (Council of the Baltic Sea States, CBSS) (avsnitt 2.7.1)
2. bemyndigar regeringen att under 2010 för ramanslaget 1:9 *Svenska institutet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 000 000 kronor efter 2010 (avsnitt 2.7.9).
3. bemyndigar regeringen att under 2010 för ramanslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 127 000 000 kronor under 2011–2013 (avsnitt 2.7.11).
4. för budgetåret 2010 anvisar anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
1:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	Ramanslag	1 410 086
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	Ramanslag	139 199
1:3 Nordiskt samarbete	Ramanslag	13 995
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	Ramanslag	3 826
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	Ramanslag	27 174
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	Ramanslag	54 994
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	Ramanslag	21 489
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	Ramanslag	13 143
1:9 Svenska institutet	Ramanslag	91 273
1:10 Information om Sverige i utlandet	Ramanslag	15 843
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	Ramanslag	167 415
Summa		1 958 437

2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom utgiftsområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet
Miljoner kronor

	Utfall 2008	Budget 2009 ¹	Prognos 2009	Förslag 2010	Beräknat 2011	Beräknat 2012
1:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	1 226	1 345	1 333	1 410	1 236	1 236
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	113	133	125	139	141	142
1:3 Nordiskt samarbete	25	17	19	14	14	14
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	2	4	4	4	4	4
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	28	26	27	27	27	28
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	52	54	53	55	55	55
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	22	21	21	21	21	21
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	12	13	13	13	13	13
1:9 Svenska institutet	86	88	89	91	92	93
1:10 Information om Sverige i utlandet	14	14	15	16	14	14
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	171	143	141	167	167	167
Totalt för utgiftsområde 5 Internationell samverkan	1 750	1 858	1 838	1 958	1 786	1 787

¹ Inklusive tilläggsbudget till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2010–2012. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	1 643	1 643	1 643
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning	7	10	11
Beslut ²	301	126	126
Överföring till/från andra utgiftsområden	5	5	5
Övrigt ³	2	2	2
Ny ramnivå	1 958	1 786	1 787

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Inklusive valutaomräkning

³ Övergångeffekten till följd av kostnadsmässig avräkning av myndigheternas förvaltningsutgifter redovisas under Övrigt.

Tabell 2.3 Ramnivå 2010 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan
Miljoner kronor

	2010
Transfereringar ¹	1656
Verksamhetskostnader ²	301
Investeringar ³	1
Summa ramnivå	1958

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2008 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål

Målet för utgiftsområdet Internationell samverkan är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

2.4 Resultatredovisning

Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser finansieras inom flera utgiftsområden – förutom utgiftsområde 5 Internationell samverkan även utgiftsområde 7 Internationellt bistånd och utgiftsområde 6 Försvar samt samhällets krisberedskap.

Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet utgör en huvuduppgift för utrikesförvaltningen och syftar till att bidra till internationell konflikt- och krishantering, konfliktlösning och förebyggande av väpnade konflikter bl.a. genom upprätthållandet av folkrätten och de mänskliga rättigheterna. De övergripande målsättningarna för den svenska politiken framgår av den nationella strategin för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet som regeringen presenterade under 2008. Det framgår av strategin att den svenska ambitionshöjningen på området ska kännetecknas av att svenska bidrag ska utformas som en integrerad del av Sveriges samlade politik gentemot det aktuella landet/regionen.

Sverige bidrar till det internationella freds- och säkerhetsfrämjande arbetet bl.a. genom att delta i freds- och säkerhetsfrämjande insatser med såväl militär personal som med civila experter. Sverige är känt för att bidra med hög kompetens och personal som har en helhets-syn på säkerhet, utveckling och mänskliga rättigheter. Sverige har under 2008 utmärkt sig när det gäller planering och genomförande av multifunktionella insatser som inbegriper flera olika områden. Inte minst gäller det vårt ansvar för den regionala enhet för säkerhet och återuppbyggnad (PRT) i norra Afghanistan som Sverige innehar ledningsansvar för. Sverige har fortsatt att arbeta aktivt för jämställdhetsfrågor och genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet som är en viktig del i det freds- och säkerhetsfrämjande arbetet.

Efterfrågan på svenska militärer, poliser, observatörer och annan civil personal har i likhet med tidigare år fortsatt att öka. Efterfrågan kommer främst från Förenta nationerna (FN), Europeiska unionen (EU), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och Nato-partnerskapet. Under 2008/09 har Sverige deltagit i flertalet av FN:s 18 fredsfrämjande insatser, samt i samtliga EU:s 12 insatser. Sverige har under år 2008 fortsatt att bidra med militär-observatörer, poliser och stabsofficerare till FN-insatserna i bl.a. Demokratiska Republiken (DR) Kongo, Centralafrikanska republiken/Tchad, Sudan, Nepal, Afghanistan, Georgien samt till EU-insatsen i Kosovo. Att bidra med militärobservatörer och andra experter är en viktig komponent i det fredsfrämjande arbetet för att bl.a. bibehålla en vapenvila eller ett stilleståndsavtal. Sverige bidrar vidare till övervakningsinsatsen på Koreahalvön, FN:s observatörsgrupp i Indien/Pakistan och FN:s kommission för stilleståndsövervakning i Palestina. Under 2008 har Sverige även fortsatt bistå, genom Statens räddningsverk, med sjukvårdsstöd inom ramen för Afrikanska Unionens (AU) fredsbevarande insats i Darfur, Sudan. Efter stridigheterna i Georgien i augusti 2008 beslutade EU att inrätta en observatörsinsats – med bl.a. ett brett utformat svenskt bidrag – i syfte att övervaka genomförandet av den s.k. Moskva-överenskommelsen. Insatsen kunde snabbt etablera sig och utgör ett viktigt stabiliserande bidrag i den internationella närvaron i landet.

Sverige har under 2008/09 deltagit med militära förbandsbidrag i den EU-ledda insatsen i Tchad och Centralafrikanska republiken, samt, sedan maj 2009, i den marina EU-insatsen operation Atalanta utanför Somalias kust. Inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik var Sverige dessutom ledande nation för den nordiska stridsgrupp som under första halvåret 2008 stod i beredskap för EU:s räkning.

Därtill har Sverige fortsatt att bidra med militära förband till de Nato-ledda insatserna KFOR i Kosovo och ISAF i Afghanistan. I den sistnämnda insatsen leder Sverige sedan mitten av mars 2006 en regional enhet för säkerhet och återuppbyggnad i Mazar-e-Sharif

i norra Afghanistan. Det svenska deltagandet har bidragit till att stödja den framväxande demokratin, samt skapat säkerhet och bidragit till den fortsatta utvecklingen i Afghanistan. Sambandet mellan säkerhet och utveckling är tydligt i det pågående återuppbyggnadsarbetet i Afghanistan och Sverige bidrar även med civila rådgivare till den regionala enheten för säkerhet i utveckling. De militära, civila och återuppbyggnadsinsatser som Sverige gör ska ses som kompletterande och samverkande delar av Sveriges samlade stöd för säkerhet och utveckling i Afghanistan.

Bidrag med civila experter i olika former till dessa insatser är viktiga delar i eller komplement till militära bidrag. Sverige har fortsatt att bidra till denna utveckling genom såväl policyinsatser som konkret verksamhet. Insatserna kan t.ex. inriktas på att reformera ett lands säkerhetssektor eller stödja organisationer och institutioner som verkar inom området freds- och säkerhetsfrämjande, exempelvis med medlingsinsatser, rådgivning och försoningsinsatser. Insatser för att förebygga, dämpa och lösa väpnade konflikter bidrar också till att lägga en grund för andra viktiga mål såsom fattigdomsbekämpning, demokrati och mänskliga rättigheter. De fredsfrämjande instrument Sverige har att tillgå blir allt bredare och inbegriper allt från diplomati till civila och militära konflikt- och krishanteringsinsatser och utvecklingsarbete liksom insatser till stöd för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

Resultatet av en freds- och säkerhetsfrämjande insats är ofta att en viss stabilitet i ett konflikt- eller post-konfliktområde uppnås som inte kunnat uppnås på annat sätt och som sedan ofta är en förutsättning för långsiktigt hållbar fredlig, ekonomisk och social utveckling. Ett exempel på detta är ICI-konferensen som hölls i Stockholm våren 2008 med deltagare från många länder på hög politisk nivå.

Det internationella samarbetet rörande fredsoperationer har fördjupats och stärkts dels genom den metodutveckling och forskning som bedrivs på Folke Bernadotteakademien, dels genom nätverket Challenges som syftar till att utarbeta rekommendationer för att förbättra genomförandet av fredsfrämjande operationer. Folke Bernadotteakademien har tillsammans med andra

myndigheter och aktörer utvecklat Sveriges engagemang och bidragit till kapacitetshöjning och ökad effektivitet på det freds- och säkerhetsfrämjande området.

En delvis ny arbetsordning har utvecklats som innebär att FN:s säkerhetsråd i ökad utsträckning bemyndigar regionala säkerhetsorganisationer att genomföra fredsfrämjande insatser. Sveriges bidrag till regionala och sub-regionala säkerhetsorganisationer inom krishanteringsområdet har bidragit till att utveckla deras kapacitet och förmåga. I förlängningen innebär det även bättre möjligheter att implementera FN:s beslut.

Omfattande kränkningar av de mänskliga rättigheterna är en indikator på instabilitet och förestående konflikt. Sveriges insatser för att främja mänskliga rättigheter och rättsstatens principer utgör därför ett viktigt bidrag också till det konfliktförebyggande arbetet, liksom i den fredsfrämjande verksamheten. Genomförandet av EU:s gemensamma riktlinjer om de mänskliga rättigheterna inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken utgör centrala instrument i detta arbete. Utvecklingen har varit positiv i flera länder där FN, EU, OSSE, Nato och andra organisationer bedriver fredsfrämjande insatser och de svenska insatserna har bidragit till den övervägande positiva utveckling som har präglat många av insatsområdena.

FN:s globala strategi mot terrorism är idag basen för det internationella samarbetet mot terrorism. Som ett led i att stärka FN som aktör i genomförandet av denna policy har Sverige bidragit till institutionaliseringen av Counter-Terrorism Implementation Task Force och dess arbetsgrupp av FN-organ som bland annat arbetar för att stärka respekten för mänskliga rättigheter i kampen mot terrorism. Detta stöd liksom bilaterala projekt för att stärka rätts säkerheten i FN-länder och stöd till UNODC:s arbete mot terrorism, är exempel på stöd i linje med Sveriges arbete mot terrorism och för stärkandet av rätts säkerhet och de mänskliga rättigheterna.

Nedrustnings- och icke-spridningsfrågor

Målsättningen för det svenska nedrustnings- och ickespridningsarbetet är att massförstörelsevapen på sikt ska elimineras helt, att

bidra till att förhindra spridning av massförstörelsevapen samt att begränsa och reglera förekomsten av konventionella vapen. Det internationella förhandlingsarbetet för detta ändamål är en långsam process vars resultat sällan kan bedömas år från år.

EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen, som tillkom på svenskt initiativ, har under 2008 och 2009 bl.a. resulterat i fortsatta insatser för att främja nedrustning och icke-spridning, inklusive stöd för att stärka internationella konventioner och förbättra deras genomförande. Den s.k. icke-spridningsklausulen om massförstörelsevapen i EU:s avtal med tredje land är ett värdefullt komplement.

Ett arbete har fortsatt att bedrivas av EU och FN:s säkerhetsråd för att förmå Iran att frysa all spridningskänslig kärnteknisk verksamhet och möjliggöra återupptagna förhandlingar. På liknande sätt har ansträngningar gjorts av det internationella samfundet för att förmå Nordkorea att avveckla sitt kärnvapenprogram.

Den tredje förberedande konferensen inför icespridningsfördragets översynskonferens 2010 genomfördes i maj 2009. I april 2008 genomfördes den andra översynskonferensen för konventionen mot kemiska vapen. Slutdokumentet rör bl.a. den fortsatta förstöringen av kemiska vapen, icke-spridning och den fortsatta inspektionsverksamheten. Sverige, och EU, bidrar till det pågående arbetet med att förstöra alla lager av kemiska vapen.

Sverige har också bidragit till projekt som syftar till att stödja uppbyggnaden av enskilda organisationers arbete, kompetens och nätverk ifråga om massförstörelsevapen.

När det gäller små och lätta vapen har EU 2005 antagit en strategi för bekämpning av olaglig ansamling och handel med sådana vapen. Rådet beslutade 2008 att en klausul om små och lätta vapen ska infogas i EU:s avtal med tredje land framöver. Sverige har, bilateralt och genom EU, på olika vis bidragit till genomförandet av EU-strategin och FN:s handlingsprogram för att bekämpa illegal handel med lätta vapen från 2001, bl.a. genom stöd till förstöring av lätta vapen och bekämpning av spridningen av sådana vapen.

Sverige deltog även aktivt i den s.k. Osloprocessen som ledde fram till en

överenskommelse i Dublin i maj 2008 om en konventionstext med förbud mot klustervapen. Den 4 december 2008 undertecknade Sverige konventionen om klustervapen.

Exportkontroll

Grunderna och den allmänna inriktningen för den strategiska exportkontrollen har redovisats för riksdagen i mars 2009 i skrivelse 2008/09:114. Exportkontrollen är en kontinuerlig och löpande verksamhet, vars resultat är svåra att precisera år från år.

Sverige deltog under år 2008 aktivt i de multilaterala exportkontrollregimerna, dvs. Australia Group, Missile Technology Control Regime (MTCR), Nuclear Suppliers' Group (NSG), Zanggerkommittén samt Wassenaararrangemanget. Regimernas arbete resulterade bl.a. i uppdateringar av de produktlistor som ligger till grund för den nationella exportkontrollen.

Sverige var också aktivt i EU:s arbete på området. Beträffande exportkontrollen av produkter med dubbel användning inriktades EU-arbetet främst på den revidering och förstärkning av EU:s s.k. dual-useförordning som förhandlats i rådsarbetsgruppen Working Party on Dual Use Goods (WPDU). Detta kom i det närmaste att slutföras under 2008. På krigsmaterielområdet bedrevs arbete bl.a. i EU:s rådsarbetsgrupp COARM och i den s.k. LoI-kretsen. EU-ländernas rapportering om krigsmaterielexporten samordnas successivt samtidigt som transparensen ökar. I ett längre perspektiv leder den ökade öppenheten och det allt mer tilltagande samarbetet till en större samsyn vad avser tillämpningen av internationella och nationella riktlinjer för exportkontrollen. I slutet av 2008 antogs EU:s uppförandekod avseende export av krigsmateriel som en gemensam ståndpunkt. Under året fördes vidare framgångsrika förhandlingar om ett direktiv om ett harmoniserat system för medlemsstaternas tillståndsgivning avseende överföringar av försvarsmateriel inom gemenskapen (det s.k. ICT-direktivet), vilket antogs av Europaparlamentet i december 2008. I EU:s arbete med att införa FN:s säkerhetsråds resolutioner om sanktioner mot Iran medverkade Sverige i samarbete med andra länder till att uppdatera den lista över känsliga

produkter som ingår i rådets förordning (EG) nr 1110/2008 om restriktiva åtgärder mot Iran.

Det internationella arbetet för att nå fram till ett avtal om handeln med konventionella vapen (det s.k. ATT, "Arms Trade Treaty") gjorde viktiga framsteg under 2008. Genom beslut i FN:s generalförsamling inrättades en särskild arbetsgrupp med treårigt mandat. EU beslutade att genomföra en serie regionala seminarier för att underlätta ATT-arbetet i FN.

Medlemskap i internationella organisationer och EU

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, GUSP

EU intar en särställning i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Sverige har fortsatt aktivt bidragit till det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU bl.a. genom ett brett deltagande i EU:s samtliga insatser, till vilka såväl civil som militär personal ställts till förfogande. I strävan att driva på utvecklingen av den Europeiska Unionen som global aktör bidrar utvidgningen, som Sverige helhjärtat stödjer, till att EU blir en mer kraftfull aktör i världen.

FN

FN:s generalförsamling och säkerhetsråd utgör kärnan i den internationella rättsordningen och det multilaterala samarbetet. Genom FN:s världsomfattande medlemskap åtnjuter organisationen en unik politisk legitimitet när det gäller att hantera akuta kriser och möta de långsiktiga globala utmaningar som världen står inför.

Sverige och EU har varit fortsatt drivande i arbetet med att effektivisera FN:s styrning och förvaltning, bl.a. genom det pågående reformarbetet när det gäller revision, personalpolitik, upphandlingsförfaranden, informationsteknologi och samordningen av stödet till rättstatssektorn.

Sverige har verkat för en förstärkning av FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande verksamhet genom att stödja fortsatta reformer och omstruktureringar av sekretariatet. Under året har Sverige bidragit till FN:s kapacitet för fredsbyggande och konflikthantering, bl.a. genom att leda arbetet

i Burundi inom ramen för den fredsbyggande kommissionen (PBC) och genom bidrag till FN:s medlingskontor. Sverige har tillsammans med övriga EU verkat för att FN:s råd för mänskliga rättigheter ska bli ett effektivt organ för att skydda de mänskliga rättigheterna, inklusive genom initiativ till behandling av allvarliga situationer som Burma och Sudan/Darfur. Sverige har också varit fortsatt pådrivande i reformeringen och stärkandet av FN:s humanitära verksamhet.

OSSE

Medlemskapet i OSSE är en viktig del av svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Genom stödet till OSSE:s och dess institutioners verksamhet har Sverige bidragit till att främja en bred säkerhet och stabilitet i regionen, vilket även inkluderar demokratisk utveckling, respekt för mänskliga rättigheter, rättsstatens principer, ekonomi och miljö samt rustningskontroll och förtroendeskapande åtgärder. Sverige har, som en viktig del av sitt stöd utöver bidrag till den ordinarie budgeten, ställt personal till förfogande för tjänst i sekretariatet, institutionerna och fältmissionerna. Sverige har dessutom utbildat och tillhandahållit valövervakare och valobservatörer till organisationens valobservatörsinsatser. Sverige har vidare stött extrabudgetär, konfliktförebyggande projektverksamhet med fokus på bland annat främjande av demokrati, mänskliga rättigheter, mediefrihet, jämställdhet, reform av valsysteem, ekonomisk återuppbyggnad, försoningsprocesser samt förstöring av miljöfarligt raketbränsle. En viktig svensk insats under 2008 var stöd till utstationering av ytterligare 20 militärobservatörer till Georgien efter kriget i augusti samt containerhem till dessa. I en skrivelse till riksdagen redogörs för verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under 2008 (skr. 2008/09:197).

Europarådet

Europarådet, där Sverige var ordförande i ministerkommittén under stor del av år 2008, är ett viktigt instrument för främjande av demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer och bidrar därmed till säkerhet i ett brett perspektiv. Kraftsamlingen på Europarådets kärnområden har ytterligare stärkts efter beslutet vid toppmötet i maj 2005,

att all verksamhet ska bidra till detta. Dessa områden utgjorde kärnan i det svenska ordförandeskapsprogrammet under ordförandeskapet i Europarådets ministerkommitté, maj–november 2008. Under ordförandeskapet genomfördes konferensen i Stockholm om ett starkare genomförande av Europakonventionen om mänskliga rättigheter på nationell nivå, om systematiskt arbetet för MR samt om barnets rättigheter. Sverige tog också initiativ till en gemensam konferens för Europarådet och Nordiska ministerrådet i Strasbourg på temat funktionshindrades rättigheter.

Europarådet arbetar genom normbildning och övervakning, genom samarbets- och biståndsprogram samt genom engagemang i konfliktområden i syfte att främja demokratisk utveckling och stabilitet. En fråga som fick särskild vikt under det svenska ordförandeskapet i Europarådets ministerkommitté förra året var vilken roll Europarådet kunde spela efter Georgienkonflikten. Sverige fortsätter att verka för en koncentration av Europarådets verksamhet i linje med toppmötets beslut, samt en modernisering av Europarådets organisation och arbetsmetoder. Sverige bidrar som medlem till Europarådets ordinarie budget, delbudgetar samt budgeten för vissa partsavtal. Sveriges mål är att fortsatt stärka och effektivisera Europarådet och dess kärnverksamhet. I en skrivelse till riksdagen redogörs för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under 2008 (skr. 2008/09:196).

OECD

Medlemskapet i OECD är viktigt för Sverige. Regeringskansliet, riksdagen, myndigheter och andra offentliga och privata institutioner drar stor nytta av OECD:s unika ställning som forum för erfarenhetsutbyte, dialog i policyfrågor och analys inom ett stort antal politikområden. OECD har under 2008 och 2009 fortsatt det fördjupade samarbetet med Brasilien, Indien, Indonesien, Kina och Sydafrika och bedrivit förhandlingar om medlemskap för Chile, Estland, Israel, Ryssland och Slovenien. OECD har under 2009 fokuserat sitt arbete på att bidra till hur den globala ekonomiska krisen kan bemötas.

Detta var huvudtemat för ministerrådsmötet i juni 2009.

OECD:s arbete med att stödja de pågående förhandlingarna om ett nytt klimatavtal post-Kyoto har fortsatt under året. Ministermöten har hållits gemensamt mellan miljö- och utvecklingsministrar samt inom migrationsområdet. En högnivåkonferens om ohälsa i arbetslivet arrangerades av den svenska regeringen och OECD i Stockholm.

Utrikes- och säkerhetspolitisk forskning

Forskning och analyser har genomförts med statlig finansiering som fördjupat förståelsen om främst säkerhetspolitik. Under 2008 har detta skett i form av studier och seminarier i syfte att medverka till ökad debatt och information om den allt mer globaliserade säkerhetspolitiken. Delar av verksamheten har också bidragit till utformningen av svenska initiativ i internationella fora.

Utrikespolitiska institutets forskning är en förutsättning och kunskapsbas för institutets informations- och programverksamhet. Vidare utgör forskningen ett stöd till regeringskansliets verksamhet. Under året har bl.a. studier inför det svenska ordförandeskapet i EU utförts. Forskningen har fortsatt varit en viktig komponent i etablerandet av ett globalt expertnätverk och för att UI ska kunna fungera som en internationell partner i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) bedriver forskning inom bl.a. områdena nedrustning, icke-spridning, militära utgifter och regional säkerhetspolitik. SIPRI har spridit information om dessa frågor och skapat opinion både nationellt och internationellt. Förutom genom rapporter och seminarier har man använt sig av sina databaser, som är tillgängliga på institutets hemsida och genom den internationellt välkända årsboken. SIPRI:s forskningsresultat om olika delfrågor inom nedrustning och icke-spridning har utgjort bidrag till UD:s arbete på området.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har under 2008 dels genomfört utvecklingsarbete inom ramen för det långsiktiga expertstödet till UD, dels lämnat direktstöd till UD. Verksamheten har bedrivits avseende

kärnvapen, biologiska och kemiska vapen, rymd- och missilfrågor och inom ickespridningsinitiativet Proliferation Security Initiative (PSI).

Exempel på genomfört arbete inkluderar fortsatt utveckling av teknisk analys och dataöverföring inom ramen för det internationella samarbetet för att bygga upp provstoppsavtalets (CTBT) övervakningskapacitet. FOI har också fortsatt att bevaka och analysera den kärntekniska utvecklingen i riskländer som Iran och Nordkorea. Annat stöd har getts i form av sakunderlag och deltagande med expertis i olika internationella förhandlingar, bl.a. vad gäller konventionerna mot biologiska resp. kemiska vapen och olika exportkontrollregimer.

Folke Bernadotteakademin har inom ramen för internationella forskargrupperna bl.a. genomfört flera landsomfattande studier (Burundi, Aceh, Liberia, Nepal, Colombia). Uppbyggnaden av ett forskningsarkiv för internationella fredsinsatser bedöms vidare kunna bidra till ökad kunskap och stimulera vidare forskning inom området.

Nordiskt samarbete

Sverige har under året innehaft ordförandeskapet i Nordiska rådet, det nordiska parlamentariska samarbetet. Tre teman har stått i fokus: gemenskap (historisk, kulturell och språklig samhörighet i Norden), grannskap (Östersjön, Arktis, nordvästra Ryssland och utvecklingen av den Nordliga dimensionen) och globalisering (Norden som global vinnaregion syftande till en utveckling där alla kan dra nytta av globaliseringen).

Sverige har särskilt uppmärksammat åtgärder för att möta globaliseringen, undanröja gränshinder mellan de nordiska länderna och reformeringen av Nordiska ministerrådet, så att samarbetet blir mer effektivt och fokuserat.

Under året avrapporterades en utvärdering av tidigare genomfört reformarbete. Rapportens tolv konkreta förslag till ett mer effektivt och mer fokuserat nordiskt samarbete har vidareutvecklats under året och följs nu upp av de olika ministerråden.

En prioriterad uppgift under året har även varit att undanröja gränshinder mellan de

nordiska länderna och på så sätt göra det lättare för personer och företag att verka över nationsgränserna. Ett viktigt redskap i detta arbete är Gränshinderforum som tillsattes av de nordiska samarbetsministrarna i slutet av 2007. Forumet som består av en deltagare från varje nordiskt land samt från Åland ska medverka till att konkreta gränshinder löses i dialog med länderna. Det ska årligen rapportera till statsministrarna om hur arbetet går framåt. Under året har forumet huvudsakligen fokuserat på fyra områden: socialförsäkringsfrågor, näringslivsfrågor, högre utbildning och forskning/innovation samt det förebyggande nationella lagstiftningsarbetet i syfte att förhindra uppkomsten av nya hinder. Under året har även gränshindersrelaterade frågor diskuterats bilateralt med våra grannländer.

I både Sverige och Finland har under året uppmärksammats att det gått 200 år sedan det svenska riket delades. Ett stort antal evenemang har hållits under året där de svensk-finska förbindelserna stått i fokus. Den 17 mars anordnades en bilateral framtidskonferens med fokus på forskningsfrågor i Stockholms stadshus. Den 14 maj hölls ett gemensamt svensk-finskt regeringsmöte i Tavastehus som det första i sitt slag i de båda länderna. Regeringarna enades om ett gemensamt dokument vars syfte är att ytterligare stärka banden mellan länderna.

Den norske före detta utrikes- och försvarsministern Thorvald Stoltenberg har på uppdrag av de nordiska utrikesministrarna presenterat förslag till ett fördjupat nordiskt säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete. Den framåtblickande rapporten har under året varit föremål för fortsatta diskussioner med fokus på vilka områden man kan arbeta vidare med.

Nordiska ministerrådet överlämnade i mars till Europeiska kommissionen några konkreta förslag till projekt inom ramen för Östersjöstrategins första handlingsplan, 2010. Nordiska ministerrådet har även uttryckt intresse för att delta i genomförandet av förslagen.

Genom projektverksamhet, informationsarbete, ungdomsaktiviteter m.m. har Föreningen Norden fortsatt att spela en viktig roll i främjandet av den mellanfolkliga förståelsen i Norden och stärkandet av samarbetets folkliga förankring. Föreningen har

även uttryckt intresse för att bidra till genomförandet av EU:s Östersjöstrategi.

Konsulär verksamhet

Varje år får flera tusen svenskar hjälp av Utrikesdepartementet när de råkat i nöd utomlands. Ytterligare ett stort antal får hjälp direkt av utlandsmyndigheterna utan att departementet blandas in. Antalet konsulära ärenden har ökat kraftigt under de senaste åren och fortsätter att vara omfattande. Arbetet med att bygga upp den konsulära beredskapen har varit intensivt under det gångna året.

Bland annat har UD under 2008 tillsammans med Statens räddningsverk (SRV) och Krisberedskapsmyndigheten lett utvecklingen av utlandsmyndigheternas krishanteringsförmåga, vilket innebär att man under året har utbildat samtlig personal vid åtta utlandsmyndigheter. I utbildning och övning har personal från UD, SRV, Socialstyrelsen, Rädda Barnen, Svenska Kyrkan och Polisen ingått.

Sverigefrämjande i utlandet

De statliga insatserna för information om Sverige i utlandet, bl.a. genom svenska utlandsmyndigheter, syftar till att ge Sverige gott anseende och att skapa förtroende för landet som samarbetspartner och därmed främja svenska intressen och bidra till sysselsättning och tillväxt.

Svenska institutet (SI) har för sin verksamhet under 2008 utgått från den gemensamma Sverigebildsplattform som har utarbetats inom Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU, däri ingår Utrikesdepartementet, Exportrådet, Invest in Sweden Agency, Svenska institutet, Visit Sweden och Näringsdepartementet) och man följer de riktlinjer som anges i strategin för Sverigebildningen. SI ger bl.a. stöd till och medverkar i utställningar, gästspel, filmvisningar och andra presentationer av Sverige i utlandet i samarbete med andra aktörer. Fokusområdena är ny kreativitet, öppenhet, gränslös utveckling och hållbarhet. SI:s geografiska prioriteringar är tolv världsstäder (Tokyo, Shanghai, Peking, Mumbai, São Paulo, Los Angeles, New York, Washington

DC, London, Paris, Berlin och Moskva). SI och de svenska utlandsmyndigheterna har därvid genomfört ett stort antal aktiviteter i utlandet. Regeringen bedömer att målen för verksamheten har uppfyllts.

Sverigefrämjandet i utlandet berör även utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning och Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande under utgiftsområde 24 Näringsliv.

Samarbete inom Östersjöregionen

Sidas Östersjöenhet har utvecklat grannlandssamarbetet genom att möjliggöra för en mångfald av svenska aktörer att utveckla relationer med samarbetsparter i övriga länder. Antalet beviljade insatser ökade från 118 st 2007 till 141 st 2008 till ett belopp av ca 25 miljoner kronor. Totalt har 43 av sammanlagt 97 aktörer varit nya inom Östersjösamarbetet. Miljö- och energifrågor var det största samarbetsområdet. Insatserna inom detta område, som ofta sker i form av förstudier, har medfört beviljade medel från andra större finansörer av Östersjösamarbete. Ryssland var det största samarbetslandet, tätt följt av Polen. Östersjöenhetens stöd till att ta fram ett flertal projektansökningar till EU:s Interregprogram har resulterat i att minst två beviljats.

Sidas samarbete med Ryssland på miljöområdet, som år 2008 uppgick till ca 67 miljoner kronor, syftar till att bidra till minskade utsläpp i Östersjön, från främst S:t Petersburg och Kaliningrad. Sidas insatser sker i huvudsak genom stöd inom ramen för Northern Dimension Environmental Partnership (NDEP). Det svenska bidraget inriktas särskilt på att minska utsläppen av fosfor och kväve till Östersjön från S:t Petersburg och förberedelser för ett nytt avloppsreningsverk i Kaliningrad. Projekten är ännu inte avslutade, men insatserna beräknas leda till utsläppningsminskningar och minskade fosforutsläpp på 1 500 ton per år samt bl.a. minskat kväveutsläpp med minst 2 300 ton per år.

Sidas stöd för mänskliga rättigheter i Ryssland uppgick 2008 till ca 10 miljoner kronor. På grund av den särskilt svåra situationen i Norra Kaukasus, som har spridningseffekter över hela federationen, inriktas

samarbetet i första hand på detta område. Totalt har 11 projekt genomförts under 2008, antingen som stöd via svenska och internationella organisationer eller som direktstöd till ryska organisationer. Genom organisationernas synliggörande av övergrepp, stöd till rättsprocesser samt utbildning av mänskliga rättigheter har stödet främjat respekten för mänskliga rättigheter i Ryssland.

Under 2008 har Svenska institutet inom ramen för sitt Visbyprogram förmedlat 178 projektbidrag och samverkat med 66 svenska samarbetsorganisationer. Svenska institutet har därutöver förmedlat 354 utländska stipendier och genom sex kontaktseminarier i Vitryssland, Ukraina och Ryssland fördjupat relationerna med 350 nyckelpersoner. Kostnaderna uppgick till ca 53 miljoner kronor, varav drygt hälften av medlen gick till stöd till akademiska projekt. Ryssland har varit det land som deltagit i flest projekt. Vad gäller Ukraina har det skett en ökning av antalet akademiska projekt, medan Vitryssland kunde uppvisa ett större antal enskilda inresande stipendiater. Under 2008 har samtliga stipendiater inom ramen för Visbyprogrammet följts upp i enkätstudier, som visat mycket positiva resultat.

Under 2008 har Svenska institutet gett 36 unga framgångsrika ledare på hög nivå inom sina branscher möjlighet att delta i sitt ledarskapsprogram till en kostnad av ca 10 miljoner kronor. Inom ramen för detta program samarbetar Svenska institutet med 18 svenska organisationer och företag. Evenemang i samband med programmet har nått fler än 85 nyckelpersoner. Samtliga deltagare gav aktiviteterna mycket gott betyg och programmet har gett upphov till ca 200 följdprojekt.

2.5 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar inom utgiftsområdet.

2.6 Politikens inriktning

Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

I Sveriges närområde bedöms det säkerhetspolitiska läget som fortsatt stabilt. Säkerhetssituationen kan dock förändras av nya globala och komplexa hot utanför Sveriges gränser. Väpnade konflikter är exempel på sådana företeelser som kan hota vår och andras säkerhet. Andra hot kan vara internationell terrorism, risken för spridning och användning av massförstörelsevapen och organiserad brottslighet. Respekten för folkrätten, inklusive de mänskliga rättigheterna, den internationella humanitära rätten samt rättsstatens principer, är av central betydelse i säkerhetspolitiken.

För svenskt vidkommande intar EU en särställning i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. FN är självfallet ett centralt forum för Sveriges arbete inom internationell fred och säkerhet. Medlemskapet i OSSE och Europarådet samt samarbetet med Nato/Partnerskap för fred (PFF) är också av central betydelse, liksom det regionala samarbetet i närområdet.

Dagens konflikter är i högre grad än tidigare inomstatliga konflikter och inbegriper i många fall ett stort antal aktörer. Denna utveckling, tillsammans med brister i respekten för de mänskliga rättigheterna och demokrati i flera konfliktländer och nuvarande och tidigare diktaturer, innebär att det internationella samfundet står inför stora utmaningar i arbetet med de fredsfrämjande verktygen som förutom att skapa säkerhet syftar till att främja bekämpning av fattigdom, ekonomisk och fredlig utveckling i världen.

Regeringens samlade politik på det freds- och säkerhetsfrämjande området framgår av den nationella strategi som lades fram under våren 2008 (skr. 2007/2008:51). I strategin framhålls bl.a. hur utrikes-, utvecklings-, säkerhets- och försvarspolitik ömsesidigt kan stödja varandra inom ramen för mer samman-

hållna svenska insatser till internationellt freds- och säkerhetsfrämjande.

De olika fredsfrämjande verktygen har därför en stark relation till varandra och kan verka ömsesidigt förstärkande. Detta ökar samtidigt betydelsen av effektiva samverkansformer mellan olika politikområden. Regeringen har påbörjat inrättandet av en samverkansfunktion inom Regeringskansliet med stöd av berörda myndigheter och andra aktörer för att stärka den civil-militära samverkan i samband med svenska bidrag till insatser internationellt. Det krävs ett integrerat synsätt för hur en instabil säkerhetssituation i ett konflikttrabbat land ska kunna motverkas, vilket inkluderar inte endast militära medel utan andra insatser som kan hjälpa till att bryta våldsmönstret och skapa säkerhet. Detta integrerade synsätt bygger på det bredare säkerhetsbegreppet och på att fredsarbete måste främja såväl säkerhet som utveckling och mänskliga rättigheter för att vara hållbart.

Medverkan i och utveckling av freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet och fredsbyggande arbete utgör en prioriterad uppgift för en aktiv svensk utrikespolitik. Målet är att initiera, stödja och delta i internationella fredsfrämjande insatser för att förebygga, hantera och lösa kriser och konflikter samt att bidra till fredsbyggande. Svenskt deltagande i fredsfrämjande verksamhet sker i form av militära och civila insatser, dvs. väpnad trupp, militär-observatörer, observatörer, poliser och andra experter, bl.a. inom rättsområdet. Svensk medverkan sker inom ramen för olika organisationer och med bred geografisk representation i syfte att tydliggöra det svenska engagemanget för en fredlig utveckling både i vårt närområde och globalt. Regeringen förutser att de internationella fredsfrämjande insatserna kommer att fortsätta att öka i omfattning och bredd. Det innebär att flera typer av insatser behövs i den tidigare återuppbyggnadsfasen efter en konflikt. Förutom omedelbar humanitär hjälp och s.k. DDR-insatser (dvs. avvapning, demobilisering och återanpassning av forna kombattanter inklusive i förekommande fall barnsoldater) ställs även ökade krav på biståndsinsatser för att främja respekten för mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen, förebygga spridning av HIV/aids samt för att främja kvinnors

deltagande i freds- och återuppbyggnadsarbete enligt FN-resolution 1325. Ökade krav ställs även på säkerhetssektorreformer, ett område som kommer vara fortsatt prioriterat under kommande år. FN:s säkerhetsråd har kommit att i större utsträckning besluta om multifunktionella mandat vilka ligger till grund för insatser där både civila och militära komponenter ingår vilket Sverige stödjer. Sverige strävar efter att öka graden av samarbete mellan de nordiska länderna även på det freds- och säkerhetsfrämjande området. Det sker bland annat genom att inför varje internationell insats undersöka möjligheter till nordisk samverkan. Sverige ska bidra till att FN med sina freds- och säkerhetsfrämjande instrument kan verka effektivt och kraftfullt. Sverige kommer fortsatt aktivt att stödja och prioritera att bidra till världsorganisationens freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Sverige ska bidra till att FN är rustat för att fatta kraftfulla beslut som kan implementeras och agera i situationen som hotar internationell fred och säkerhet.

EU:s roll i internationell krishantering har ökat markant de senaste åren. En stark politisk drivkraft inom unionen har varit att genom krishanteringsengagemanget underbygga EU:s strävan att utveckla sin aktörsroll på ett globalt plan.

Genom ett aktivt deltagande samt betydande bidrag till de militära och civila insatser som har lanserats inom ramen för EU:s säkerhets- och försvarspolitik (ESFP), har Sverige kommit att spela en framträdande roll för ESFP:s utveckling. Sverige kommer att fortsätta att bidra till att utveckla detta samarbete och spelar en särskilt viktig roll i samband med EU-ordförandeskapet. Antalet militära och civila insatser inom ramen för ESFP fortsätter att öka. På den militära sidan kan nämnas den marina insatsen operation Atalanta som verkar utanför Somalias kust – fr.o.m. maj 2009 med svenskt deltagande – främst i syfte att säkerställa att humanitär hjälp till Somalia når fastlandet. På den civila sidan utgör EU:s rättsstatsinsats EULEX i Kosovo den hittills mest omfattande och komplexa missionen. En av ESFP:s viktigaste uppgifter är att ge stöd till FN:s fredsfrämjande arbete och Sverige verkar för att utveckla samarbetet mellan EU och FN. Sveriges ledningsansvar för den nordiska stridsgruppen – Nordic

Battle Group – ligger fast. Förberedelser pågår inför en ny beredskapsperiod, under första halvåret 2011.

Ett fortsatt svenskt deltagande förutses i ISAF och KFOR. I bägge fallen kommer regeringen under hösten att återkomma till riksdagen med särskilda propositioner.

Nya eller utökade, OSSE- och Nato-ledda, insatser kan bli aktuella, bland annat beroende på utvecklingen i enskilda konfliktområden. För att kunna möta det ökade behovet av freds- och säkerhetsfrämjande insatser kommer Sverige att fortsätta att arbeta för att stärka kapaciteten hos regionala, interregionala och subregionala organisationer att förebygga och hantera kriser.

En större bredd av civila kompetenser efterfrågas samtidigt som kraven ökar på såväl kvalitet och kvantitet, som på snabbhet i rekrytering och utbildning av personal. Som ett led i att stärka Sveriges arbete med säkerhet och utveckling och för att kunna svara upp mot den internationella efterfrågan på svensk personal utgör personalförsörjningsfunktionen på Folke Bernadotteakademien, tillika andra berörda myndigheter, en viktig del i det fortsatta arbetet. Sverige bör ha förmåga att mer aktivt ta på sig rollen som medlare i konflikter där Sverige har särskild kompetens eller förutsättningar att bidra. Utöver deltagande med svensk personal och expertis ska Sverige också fortsätta att bidra till insatser och verksamhet för att förebygga, dämpa och lösa väpnade konflikter. Här kommer det även fortsättningsvis att vara angeläget att stärka kvinnors roll och deltagande i internationella freds- och säkerhetsfrämjande insatser. Detta arbete bidrar till att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Insatser för att stärka kvinnors deltagande, säkerhet och åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är en integrerad del av regeringens arbete inom den freds- och säkerhetsfrämjande verksamheten.

Terrorismfrågorna har under en längre tid haft en framträdande plats i det internationella samarbetet för fred och säkerhet, såväl inom FN som inom EU, liksom i andra organisationer. Sverige verkar inom ramen för dessa organisationer för att förebygga och motverka terrorism och kommer bl.a. fortsätta att aktivt bidra till implementeringen av FN:s globala strategi mot terrorism. Sverige verkar också

för en aktiv, handlingsinriktad diskussion inom EU rörande åtgärder mot terrorism, inklusive möjligheterna att via stödinsatser i tredje land befrämja en positiv utveckling. Respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer utgör grundförutsättningar för att effektivt möta hotet från terrorismen. En fortsatt stor efterfrågan förväntas på svenska bidrag till kapacitetshöjande insatser för att förebygga terrorism.

Nedrustnings- och icke-spridningsfrågor

Under 2009 präglas verksamheten i hög grad av det svenska EU-ordförandeskapet. Detta gäller t.ex. rådsarbetsgrupperna CONOP och CODUN, men även det omfattande EU-arbetet inom multilaterala fora, såsom första utskottet i FN:s generalförsamling och IAEA:s generalkonferens.

Nedrustnings- och icke-spridningsarbetet är en viktig del av svensk utrikespolitik. Det syftar till att reducera och eliminera massförstörelsevapen, samt att motverka att de sprids. Målsättningen är också att begränsa mängden och reglera tillgängligheten av konventionella vapen. För att uppnå detta inriktar Sverige sig särskilt på att förhandla fram internationella avtal samt att verka för att dessa genomförs, att alla länder ansluter sig till avtalen och, när så behövs, att avtalen förstärks. Centrala uppgifter i icke-spridningsarbetet är strävan efter en förhandlingslösning av frågan om Irans kärntekniska program samt ansträngningarna att förmå Nordkorea att avveckla sitt kärnvapenprogram.

Sverige ska fortsatt verka för kärnvapenedrustning och för att alla stater ska ansluta sig till och efterleva icke-spridningsfördraget (NPT). Samtliga stater bör också förmås ansluta sig till konventionerna om förbud mot kemiska respektive biologiska vapen. Det pågående arbetet med att avskaffa kemiska vapen i enlighet med konventionen om förbud mot dessa vapen bör fortsatt stödjas. Det är angeläget att förbudet mot biologiska vapen stärks genom en s.k. verifikationsmekanism.

Sverige ska också fortsatt aktivt delta i arbetet i FN:s generalförsamling (första utskottet), nedrustningskonferensen (CD), organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW), Internationella atomenergiorganet

(IAEA) samt i den förberedande kommittén för att upprätta det internationella kontrollorganet under provstoppsavtalet (CTBTO). Två svenska prioriteringar under EU-ordförandeskapet är främjandet av provstoppsavtalet och frågan om inrättandet av multilaterala garantier för tillgång på kärnbränsle. Arbetet med dessa angelägna frågor kommer att fortsätta under 2010.

EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen bör följas upp genom implementering av ”New Lines for Action” från 2008 samt i EU:s bilaterala avtal med tredje land och genom projektinsatser. Sverige ska fortsatt delta aktivt i EU:s rådsarbetsgrupper för nedrustning och icke-spridning (CODUN resp. CONOP).

På icke-spridningsområdet ska internationella avtal och åtaganden om icke-spridning av massförstörelsevapen efterlevas och genomföras fullt ut. Hit hör bl.a. FN:s säkerhetsrådsresolution 1540 om förhindrande av spridning av massförstörelsevapen, 1718 och 1874 om Nordkorea samt 1737, 1747 och 1803 om Iran. Det fortsatta arbetet, inte minst genom exportkontrollen och deltagandet i icke-spridningsinitiativet Proliferation Security Initiative (PSI), ställer ökande krav på samordnade insatser från berörda myndigheter. Sverige bör även fortsättningsvis medverka i konkreta insatser för nedrustning och icke-spridning av kärnvapen och kemiska vapen inom ramen för G8:s Globala Partnerskap, till vilket Sverige anslöt sig 2003.

Sverige ska fortsatt verka för att FN:s handlingsprogram för att bekämpa illegal handel med lätta vapen från 2001 genomförs, liksom EU:s strategi från 2005 för bekämpning av olaglig ansamling och handel med lätta vapen. Sverige ska fortsätta att förstärka bl.a. EU:s arbete mot små och lätta vapen samt ge bidrag till humanitära minröjningsinsatser.

Sverige fortsätter att medverka i ansträngningarna inom ramen för FN:s Konvention (1980) om förbud mot eller begränsningar av vissa konventionella vapen för att nå fram till ett protokoll med restriktioner för klusterammunition och med anslutning av de ledande vapenmakterna. Sedan Konventionen om klusterammunition nu undertecknats avser regeringen återkomma till riksdagen vad gäller dess ratificering.

Sverige och EU stöder tillämpningen av Ottawakonventionen (truppmineförbudet) och särskilt ansträngningarna att ge sådant stöd till hälsosektorn i drabbade länder som kan komma minoffer till del. Konventionens översynskonferens hösten 2009 i Colombia kommer ge möjligheter att särskilt uppmärksamma detta arbete. Sveriges engagemang för att bekämpa spridning av lätta vapen kommer att fortsätta. Frågan om den okontrollerade spridningen är kopplad till utvecklingsansträngningar i alla dess aspekter. Sverige verkar för att detta tydliggörs.

Tekniskt expertstöd från Totalförsvarets forskningsinstitut förblir av mycket stort värde i det fortsatta arbetet på nedrustnings- och ickespridningsområdet.

Exportkontroll

Under 2010 kommer verksamheten att fortsatt domineras av rådsarbetsgrupperna COARM och WPDU med tillhörande seminarier och andra sammankomster, men också av arbetet i de multilaterala exportkontrollregimerna. Sverige ska förbli aktivt i exportkontrollregimerna och i EU-arbetet för att stärka exportkontrollen som ett instrument mot spridning av massförstörelsevapen och okontrollerade flöden av konventionella vapen. Verksamheten under 2010 inriktas på följande åtgärder.

Vad gäller exportkontrollen för krigsmateriel fortsätter Sverige att i EU-samarbetet verka för informationsutbyte och transparens. EU:s gemensamma s.k. outreach-arbete för att sprida information om god exportkontroll och den gemensamma ståndpunkten på området ska främjas. Sverige ska fortsatt aktivt stödja den process som syftar till att uppnå ett ”Arms Trade Treaty” (ATT). Direktivet om överföringar av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (ICT) ska genomföras genom nödvändiga ändringar i det svenska regelverket. Beträffande exportkontrollen för produkter med dubbel användning kommer fortsatt nationellt arbete krävas för att säkerställa svenskt genomförande av EG:s reviderade PDA-förordning. Förhandlingarna om ett förslag från kommissionen om ett antal nya s.k. gemenskapens generella exporttillstånd väntas fortsätta.

Medlemskap i internationella organisationer och EU

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, GUSP

EU utgör fortsatt det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU, inklusive krishantering och fredsfrämjande insatser, är under fortsatt stark tillväxt. Regeringen verkar för att Sverige skall vara pådrivande när det gäller utvecklingen av den Europeiska Unionen som global aktör. Det är angeläget att EU genom en bred och effektiv utrikespolitik står väl rustat för att möta de globala utmaningar som Europa och världen står inför. Sverige avser att aktivt bidra till såväl den konceptuella som operativa utvecklingen av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

FN

Sveriges starka stöd till FN är också av central betydelse i svensk utrikespolitik. Regeringen eftersträvar en tydlig svensk röst i FN när det gäller såväl policyskapande som genom direkta insatser i fält. Sverige kommer att fortsätta att bidra till arbetet för att stärka och effektivisera FN och dess kärnverksamhet. Sverige fortsätter även att aktivt delta i reformprocessen för att på så sätt bidra till att stärka det kollektiva säkerhetssystemet.

För att FN på ett mer effektivt sätt ska kunna ta sig an dessa utmaningar kommer Sverige att fortsatt driva arbetet med reformer av organisationens styrning och förvaltning vad gäller t.ex. frågor om resultatstyrning, ansvarsutkrävande, revision och granskning, upphandling m.m.

Sverige innehade fram till juni 2009 ordförandeskapet för Burundi-kommittén inom ramen för FN:s fredsbyggande kommission. Mot bakgrund av erfarenheterna från detta ordförandeskap och som största givare till FN:s fredsbyggande fond (PBF) kommer Sverige fortsatt verka aktivt för att göra FN:s fredsbyggandearkitektur till ett effektivt verktyg för att överbrygga glappet mellan akuta krishanteringsinsatser och mer långsiktigt utvecklingsarbete. Sverige kommer även fortsatt att verka för att stärka FN:s medlemskapacitet med fokus på samarbete med regionala organisationer, både finansiellt

och genom Folke Bernadotteakademiens utbildningar.

Efter en inledande institutionsuppbyggande fas i FN:s nya råd för mänskliga rättigheter (MR-rådet) är prioriteten att bidra till att rådet ska leva upp till sitt mandat att granska efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna och stödja förbättrad respekt för de mänskliga rättigheterna. Sverige kommer att verka för att rådet, inklusive dess mekanism för universell granskning, blir ett trovärdigt och effektivt instrument i det globala arbetet för de mänskliga rättigheterna. Det är viktigt att rådet behandlar angelägna situationer som leder till en verklig förbättring avseende FN:s hantering av de mänskliga rättigheterna. Sverige vill också stärka integreringen av de mänskliga rättigheterna i det bredare FN-arbetet, inklusive i generalförsamlingen, fredsfrämjande insatser samt i FN:s fonder och program.

Sverige kommer att fortsätta att arbeta aktivt för att stärka FN:s kapacitet och verksamhet på det humanitära området. Sverige kommer också att stödja FN i dess ansträngningar för att samordna hela systemets rättsstatsfrämjande verksamheter (idag fördelade på över 40 FN-organ). Vidare kommer Sverige ge fortsatt stöd till de internationella domstolarna, inklusive den Internationella brottmålsdomstolen (ICC), och andra insatser för att motverka straffriheten för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser.

FN:s fredsfrämjande insatser har ökat dramatiskt under senare år. De nya multifunktionella operationerna som FN beslutat om under det senaste året är omfattande och kräver bidrag från medlemsstaterna. Svensk medverkan i, och finansiering av, FN-beslutade insatser för fred och fredsbyggande kommer vara fortsatt angeläget. Kostnaderna för denna verksamhet förutses öka ytterligare under kommande år.

OSSE

OSSE med sin vidsträckt medlemskrets, flexibla struktur och brett definierade syn på säkerhet, är ett viktigt forum för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Det s.k. Augustikriget i Georgien visade både på organisationens fortsatta relevans och dess begränsningar. Diskussionen om europeisk

säkerhet hör hemma inom OSSE där det breda säkerhetsbegreppet, efterlevandet av gjorda åtaganden och den transatlantiska länken är viktiga delar. Sverige kommer att fortsätta verka för att stärka OSSE:s unika fredsfrämjande och konfliktförebyggande roll i regionen. Inte minst arbetet med demokratistärkande, inklusive valövervakning, inom OSSE:s så kallade mänskliga dimension, är grundläggande aspekter av verksamheten. Stödet till OSSE:s institutioner, kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR), högkommissariet för frågor om nationella minoriteter (HCNM), medierepresentanten (RFOM) samt den särskilda representanten för bekämpning av människohandel, är centralt. Sverige kommer likaså att fortsätta stödja OSSE:s operativa fältnärvaro genom de olika fältkontoren. Mandaten för OSSE:s olika fältmissioner ska även framgent formuleras utifrån situationen i varje enskilt land med särskild inriktning på demokrati- och institutionsbyggande, inkl. ansvar för genomförande av val, utveckling av media, rättsväsende, mänskliga rättigheter och stöd till förtroendeskapande åtgärder mellan olika befolkningsgrupper. OSSE:s ökande verksamhet i bl.a. Centralasien och södra Kaukasien samt utvecklingen av organisationens polisverksamhet ställer krav på svensk medverkan och resurser. Miljö och säkerhet ägnas ökad uppmärksamhet i OSSE, vilket Sverige välkomnar.

Europarådet

Europarådet har en viktig roll som samlingsplats för de europeiska länderna. Det spelar i den europeiska säkerhetspolitiska arkitekturen fortsatt en viktig roll för de mänskliga rättigheterna, rättstatens principer och demokratins uppbyggnad i Europa. Något som inte minst visar sig i samband med Georgienkrisen. För Sveriges del är dessa Europarådets kärnfrågor prioriterade. Det gäller ländernas efterlevnad av Europarådets normer och konflikter som kan komma att uppstå i området. Samordningen av hur EU-länderna ska förhålla sig i dessa avseenden, liksom samordning inom OSSE och FN, kommer vara en viktig uppgift under det svenska ordförandeskapet i EU. Europarådet kan också komma att vara en viktig del av i EU:s östliga partnerskap.

Ytterligare en högt prioriterad uppgift för det svenska ordförandeskapet är reformer av Europadomstolen som har stora ärendebalanser. Viktiga reformer finns i det s.k. protokoll 14 till den europeiska konventionen för mänskliga rättigheter som dock f.n. är blockerat av att Ryssland som enda land ännu inte ratificerat det. På svenskt initiativ har Europarådet nu beslutat om åtgärder för att kunna sätta de viktigaste bestämmelserna i kraft mot de länder som medger det, och dessa åtgärder har nu trätt i kraft mot flera medlemsländer. Sverige kommer även ge sitt fortsatta stöd till människorättskommissariets verksamhet.

EAPR/PFF

Sveriges samarbete med Nato sker på den militära alliansfrihetens grund. Samarbetet baseras på medlemskapet i Europeiska Partnerskapet (EAPR) och Partnerskapet för fred (PFF) och omfattar också relationen mellan EU och Nato. Deltagande i Nato-ledda fredsfrämjande insatser utgör en central del i Sveriges relation med Nato. Sveriges samverkan med Nato är ett viktigt medel för att bidra till internationell fred och säkerhet, särskilt genom deltagandet i de Nato-ledda fredsfrämjande insatserna i Kosovo och Afghanistan. Sveriges engagemang i ISAF i Afghanistan är långsiktigt. Sverige avser fortsätta att leda den regionala enheten i Mazar-e-Sharif i enlighet med riksdagens nu gällande beslut om fortsatt svenskt deltagande i ISAF.

OECD

Sverige ska fortsatt utnyttja OECD som kunskapsorganisation och som forum för policydialog, särskilt när det gäller globaliseringsfrågor. Arbetet fokuseras på kärnområdena ekonomisk politik, handelspolitik, näringspolitik, utvecklingspolitik, miljöpolitik, utbildningspolitik och arbetsmarknadspolitik. Samstämmighet för utveckling, frågor rörande hållbar utveckling och klimatförändringar, är också frågor som ges hög prioritet.

Utrikes- och säkerhetspolitisk forskning

Forskning och andra insatser rörande Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik är av vikt. Detta

stärker generellt möjligheterna och förmågan att utforma och ta ställning till olika handlingsalternativ. Det bidrar också till att stimulera den allmänna debatten kring utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Kvalificerad forskning ägnas också åt den säkerhetspolitiska utvecklingen liksom åt de förändringar som EU genomgår.

Utrikespolitiska institutet (UI) fortsätter att spela en viktig roll för att öka kunskapen och främja intresset för internationella frågor. UI är också ett viktigt institut för att föra forskning och debatt kring utrikespolitiska och internationella frågor framåt.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) spelar samma betydelsefulla roll – också bortom landets gränser – genom sin forskning, sina publikationer och sin utåtriktade verksamhet. Detta gäller inte minst frågor om nedrustning och icke-spridning, men även andra aktuella frågor på det säkerhets- och utrikespolitiska området.

Forskningen om massförstörelsevapen vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) gör det möjligt för FOI att lämna tekniskt stöd till regeringen i nedrustnings- och ickespridningsfrågor. Den kompetens som finns samlad på FOI och det tekniska stöd som lämnas är av stort värde för regeringens möjligheter att bedriva en aktiv politik på området.

Forskningsverksamheten vid Folke Bernadotteakademien spelar en betydelsefull roll när det gäller djupare kunskap om fredsfrämjande arbete. Utvecklingen av den ackumulerade kunskapen mot såväl militär som civil krishantering kommer att vara värdefull.

Nordiskt samarbete

Gemensamma värderingar och en kulturell, språklig och geografisk närhet utgör grunden för det nordiska samarbetet. Detta spänner över de flesta utgiftsområden. Samarbetet inom Norden och i närområdet är prioriterat av den svenska regeringen liksom viljan att stärka samarbetet i Östersjöregionen. Ett starkare och mer fokuserat samarbete stärker Nordens och Östersjöregionens möjligheter i en globaliserad värld.

Globaliseringen har nu blivit den övergripande prioriteringen för det nordiska

regeringssamarbetet och förväntas fortsätta att vara så under flera år framöver. Intensifierade gemensamma ansträngningar är nödvändiga för det fortsatta gemensamma arbetet med att undanröja gränshinder, vidareutveckla det nordiska forsknings- och innovationssamarbetet och göra Norden till en starkare region vad gäller toppforskning. Nya globaliseringsprojekt planeras inom områdena hälsa och välfärd, energi och transport, kultur och kreativitet samt det finansiella området.

Ökad mobilitet i Norden är ett genomgående tema i det nordiska samarbetet. För näringslivet har det blivit enklare att starta företag och rekrytera arbetskraft över gränserna. Medborgarnas krav på att kunna flytta, studera och arbeta med god social trygghet och tillgång till bland annat de sociala trygghetssystemen, har ökat. Det är mycket positivt för Norden att rörligheten har ökat. Detta ställer samtidigt stora krav på att de nordiska länderna gemensamt fortsatt arbetar aktivt för att lösa gränshindersrelaterade problem och vidtar åtgärder för att undvika nya gränshinder.

Miljö- och särskilt klimatfrågorna är av största vikt inte minst i arbetet inför den internationella klimatöverenskommelse som väntas komma till stånd under 2009. En nordisk arbetsgrupp har tillsatts som skall förbereda klimattoppmötet i Köpenhamn och bidra till att ett bra resultat uppnås. Ett miljöhandlingsprogram för åren 2009–2012 har antagits. Programmet ägnar särskild uppmärksamhet åt internationella frågor där de nordiska länderna genom samverkan kan driva gemensamma intressen med stor tyngd. Följande teman ingår i programmet: Klimat och luft, inklusive energi, Hav och kustzoner, Biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt Hållbar konsumtion och produktion, inklusive kemikalier.

EU:s Östersjöstrategi blir ett viktigt instrument inte minst för det nordiska samarbetet att bidra med expertkunskaper för att förbättra miljön i Östersjön, öka den ekonomiska tillväxten, stärka konkurrenskraften och fördjupa den ekonomiska integrationen i regionen. Ambitionen från svensk sida är att fortsatt verka för att stärka Norden i EU och EU i Norden.

Nordiska ministerrådets samarbete med länder och organisationer i Nordens

närområde fortsätter att utvecklas. De riktlinjer för samarbete med Estland, Lettland och Litauen samt med nordvästra Ryssland som antogs under det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2008 genomförs nu. I samarbetet med den arktiska regionen är målet att bidra till att utveckla och förbättra livskvaliteten för i synnerhet ursprungsbefolkningen samt öka insatserna för att motverka klimatförändringarna i Arktis.

Sverige kommer fortsatt att spela en aktiv och pådrivande roll inom ramen för den översyn av samarbetsformerna som påbörjades under det svenska ordförandeåret. Den av Nordiska ministerrådet genomförda utvärderingen av projektverksamheten och hur väl den svarar mot de politiska prioriteringarna förväntas ge konkreta resultat under 2010. Ytterligare åtgärder kommer att bli aktuella för att uppnå ett ännu mer fokuserat och resurseffektivt nordiskt ministerrådssamarbete.

Föreningen Nordens verksamhet är värdefull och fyller en viktig funktion då det gäller att sprida information och stärka det nordiska samarbetets folkliga förankring. Föreningen är också en viktig samarbetspartner vid genomförandet av samnordiska aktiviteter och program.

Konsulär verksamhet

Det författningsstyrda konsulära biståndet är en kärnverksamhet för utrikesförvaltningen. Verksamhetens prioriterade mål är bl.a. att snabbt och effektivt bistå svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige som råkar i nöd vid besök utomlands. Beredskap måste även finnas för att hantera större kriser som drabbar svenska medborgare och personer som likställs med svenska medborgare. I detta ingår fortsatt samverkan med svenska myndigheter.

Den parlamentariska kommittén för att utreda statens ansvar vid kriser och katastrofer som drabbar svenskar i utlandet (SAKU) och som tillsattes genom beslut 3 april 2007 lade fram sitt förslag i april 2008. Kommittén föreslår bl.a. att statens ansvar vid konsulär katastrofinsats regleras i lag. Kommitténs förslag bereds i Regeringskansliet.

Sverigefrämjande i utlandet

Sverigefrämjandet, som inkluderar handels- och investeringsfrämjandet och Sverige-profilering till stöd för främjandet, tillhör utrikesförvaltningens huvuduppgifter. En positiv bild av Sverige i utlandet ökar förtroendet för landet som samarbetspartner och bidrar därmed till ökad tillväxt och sysselsättning. Se även under utgiftsområde 24 Näringsliv, Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.

Svenska institutet och de svenska utlandsmyndigheterna främjar tillsammans med övriga berörda organisationer kontakterna mellan utländska och svenska företrädare för samhällsliv, näringsliv, kultur och forskning. Under 2010 kommer SI att genomföra aktiviteter, såväl basverksamhet som vissa riktade insatser, i syfte att främja svenska intressen i omvärlden, öka kunskapen om Sverige i utlandet och utbytet med andra länder inom områdena utbildning, forskning, kultur och samhällsliv i övrigt. SI:s verksamhet är central för att bygga upp relationer mellan Sverige och andra länder på strategiska områden.

Samarbete inom Östersjöregionen

Sidas Östersjöteam kommer att fortsätta att utveckla Sveriges relationer i Östersjöregionen (med Estland, Lettland, Litauen, Polen samt Ryssland) genom att ge stöd till initiativ som tas av svenska aktörer. Finansiering till att utveckla projektidéer och förstudier inför ansökningar till något av EU:s program för territoriellt samarbete kommer fortsatt att prioriteras. Sida har även i uppdrag att sprida kunskap och erfarenhet kring dessa program till svenska aktörer.

EU:s Östersjöstrategi med tillhörande handlingsplan avses bli ett centralt verktyg för samordning och fokusering av angelägna insatser för bl.a. Östersjöns miljö, för regionens tillväxt och konkurrenskraft samt mellanfolkliga kontakter. Sidas Östersjöteam kommer att bidra till insatser med syfte att underlätta genomförandet av strategin.

Sidas samarbete med Ryssland på miljöområdet fortsätter med främst vattenreningsprojekt med fokus på S:t

Petersburg/Leningrads län och Kaliningrad. Även inom området mänskliga rättigheter görs fortsatta insatser i Ryssland. Fr.o.m. 2010 kommer även insatser på demokratiområdet i Ryssland att kunna göras, i första hand inom media, jämställdhet och partinära samarbete.

Forsknings- och utbildningssamarbetet med Ryssland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ukraina och Vitryssland genom Svenska institutet fortsätter. Även programmet för framtida ledare inom bl.a. näringslivet, som inleddes under 2007 och hanteras av Svenska institutet, fortsätter under 2010.

Reformsamarbetet inom Östersjöstaternas råd (CBSS) fortsätter med inriktning mot en mer projektorienterad verksamhet.

I november 2009 övertar Sverige för en tvåårsperiod ordförandeskapet i Barentsrådet. Under det svenska ordförandeskapet kommer miljöområdet att prioriteras högt, och ett miljöministermöte kommer att hållas tidigt år 2010. Stor uppmärksamhet kommer också att riktas mot hur övriga för samarbetet traditionella frågor, t.ex. på det sociala och kulturella området, ska drivas vidare. Sverige kommer dessutom att arbeta för att reaktivera det ekonomiska/näringspolitiska Barents-samarbetet.

Under 2010 påbörjas förberedelserna inför Sveriges ordförandeskap i Arktiska rådet 2011-2013. Fokus kommer att ligga på att stärka det regionala cirkumpolära samarbetet kring den politiska och ekonomiska utvecklingen i Arktis mot bakgrund av effekterna av de omfattande klimatförändringar som redan märkts tydligt där, och andra miljöhot.

2.7 Budgetförslag

2.7.1 1:1 Bidrag till vissa internationella organisationer

Tabell 2.4 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2008	Utfall	1 225 790	Anslags-sparande	5 428
2009	Anslag	1 345 454 ¹	Utgifts-prognos	1 333 019
2010	Förslag	1 410 086		
2011	Beräknat	1 236 454 ²		
2012	Beräknat	1 236 454 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 135 454 tkr i 2010 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 135 454 tkr i 2010 års prisnivå.

Anslagets ändamål är att finansiera vissa obligatoriska avgifter som Sverige är folk-rättsligt bundet att betala via sitt medlemskap i bl.a. följande organisationer: Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Sveriges medlemskap i den Europeiska unionen innebär också ett åtagande att bidra till vissa kostnader inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP). Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutakurs-fluktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser.

Regeringens överväganden

Stödet till de organisationer Sverige är medlem i är centralt i svensk utrikespolitik.

Den del av Sveriges avgift till FN som går till FN:s fredsbevarande operationer kommer att öka från 2010, främst till följd av FN:s ökade ambitioner i Darfur, Sudan, Demokratiska Republiken Kongo, Centralafrikanska republiken och Tchad. Anslaget föreslås därför öka med 101 000 000 kronor.

Anslaget ökas med 173 632 000 kronor för 2010 till följd av växelkursförändringar.

Hyreskostnaderna för Östersjöstaternas råd ska belasta anslaget. Regeringen föreslår att anslaget ökar med 2 100 000 kronor för detta ändamål. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med samma belopp.

Regeringen föreslår att 1 410 086 000 kronor anvisas för anslaget för år 2010.

Tabell 2.5 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:1 Bidrag till vissa internationella organisation

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	1 133 354	1 133 354	1 133 354
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning	0	0	0
Beslut ²	274 632	101 000	101 000
Överföring till/från andra anslag	2 100	2 100	2 100
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 410 086	1 236 454	1 236 454

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Inklusive valutaomräkning

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2010 ingå avtal om hyra av kansli lokaler för Östersjöstaternas råd.

Skälen för regeringens förslag: Östersjöstaternas råd är en internationell organisation och Sverige har som värdland förpliktigt sig att ställa kansli lokaler till förfogande hyresfritt.

2.7.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 2.6 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2008	Utfall	112 943	Anslags-sparande	22 611
2009	Anslag	132 796 ¹	Utgifts-prognos	125 236
2010	Förslag	139 199		
2011	Beräknat	140 883 ²		
2012	Beräknat	141 540 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 139 199 tkr i 2010 års prisnivå.

³ Motsvarar 139 199 tkr i 2010 års prisnivå.

Anslaget gör det möjligt att stödja konkreta freds- och säkerhetsfrämjande insatser inom ramen för FN, EU, OSSE, Europarådet, eller annat bilateralt eller mellanstatligt organ eller arrangemang. Anslaget gör det även möjligt att ställa militärobservatörer, poliser, domare, åklagare och kriminalvårdspersonal samt experter inom missionsstöd och andra experter till förfogande för deltagande i fredsbevarande och annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Insatsernas karaktär varierar och kan innefatta bl.a. medling, rådgivning, förhandlingsstöd, övervakningsverksamhet, utbildningsinsatser, förtroendeskapande åtgärder, säkerhetssektor-reformer, skydd av mänskliga rättigheter, stärkande av rättsstaten, insatser för att stödja kvinnors deltagande i fredsfrämjande och återuppbyggnad, humanitär verksamhet och sanktionsövervakning. Anslaget används även för särskilda insatser såsom stöd till studier, seminarier, konferenser och andra projekt inom det freds- och säkerhetsfrämjande området. Stöd ges vidare till såväl svenska som utländska enskilda organisationer och institutioner som verkar inom dessa områden, liksom inom folkrätt och mänskliga rättigheter. Därutöver ges även stöd till rent bilaterala insatser för fredsprocesser.

Sveriges medverkan i militära internationella fredsfrämjande förbandsinsatser finansieras genom anslag inom utgiftsområde 6 Försvar samt samhällets krisberedskap. Inom

utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, finansieras freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande insatser av civil karaktär i utvecklingsländer.

Regeringens överväganden

Sverige kommer även fortsättningsvis delta brett i konkreta freds- och säkerhetsfrämjande insatser samt även ge prioritet till stöd och deltagande i andra freds- och säkerhetsfrämjande insatser såsom medlingsinsatser, rådgivning, förhandlingsstöd, utbildningsinsatser, förtroendeskapande åtgärder, säkerhetssektorreformer m.m. Utöver detta kommer det inom anslaget även fortsättningsvis att vara viktigt att genomföra strategiska insatser som har som mål att främja långsiktig utveckling och hållbar fred.

Regeringen föreslår att 139 199 000 kronor anvisas för anslaget för år 2010.

Tabell 2.7 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor+

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	132 796	132 796	132 796
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 368	5 015	5 658
Beslut	3 035	3 072	3 086
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	139 199	140 883	141 540

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2009 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.7.3 1:3 Nordiskt samarbete

Tabell 2.8 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2008	Utfall	24 595	Anslags-sparande	2 284
2009	Anslag	16 995 ¹	Utgifts-prognos	18 814
2010	Förslag	13 995		
2011	Beräknat	13 995		
2012	Beräknat	13 995		

¹ Inklusiv tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Under anslaget anvisas medel för olika ändamål som anknyter till nordiskt samarbete. Medel under anslaget används för kostnader för Sveriges deltagande i samarbete inom ramen för Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) och Nordiska samarbetskommittén (NSK) m.fl. samarbetsorgan samt till visst övrigt nordiskt bilateralt eller multilateralt samarbete. Från anslaget utbetalas även medel till Föreningen Norden. Bidraget används till Föreningen Nordens allmänna verksamhet, för informationsverksamhet och kultur- och utbildningsinsatser. Därutöver används medel under anslaget för att främja nordiska samarbetsprojekt i allmänhet, däribland gränsregionalt samarbete.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 13 995 000 kronor anvisas för anslaget för 2010.

Tabell 2.9 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	16 995	16 995	16 995
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-3 000	-3 000	-3 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	13 995	13 995	13 995

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 2.10 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2008	Utfall	2 090	Anslags-sparande	1 851
2009	Anslag	3 826 ¹	Utgifts-prognos	3 734
2010	Förslag	3 826		
2011	Beräknat	3 826		
2012	Beräknat	3 826		

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används huvudsakligen för konsulärt ekonomiskt bistånd samt den s.k. barnfonden. Verksamheten är författningsreglerad och efterfrågestyrd.

Det konsulära biståndet omfattar tillfälligt ekonomiskt bistånd i form av lån till nödställda svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige avseende kostnader i samband med hemresa vid t.ex. allvarlig sjukdom, olyckor och dödsfall liksom bistånd åt brottsoffer och visst rättsskydd i särskilda fall. Vidare belastas anslaget av kostnader för evakuering av svenska medborgare samt i förekommande fall utländska medborgare samt svenska medborgares utländska familjemedlemmar i samband med krissituationer. Även kostnader i samband med terrorattacker och natur-

katastrofer utomlands när svenska intressen drabbas belastas anslaget.

När det gäller bortförda och kvarhållna barn i utlandet belastas anslaget av kostnader för återförandet till hemviststaten av barn som olovligen förts bort eller kvarhållits i strid mot en vårdnadsrätt, kostnader som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar samt kostnader för centralmyndigheten att anordna kurser och seminarier i syfte att informera om dessa frågor. För tillämpningen av såväl 1980 års Haagkonvention (SÖ 1989:7) som 1980 års Europarådskonvention (SÖ 1989:8) gäller lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn samt förordningen (1989:177) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgörande mm och om överflyttning av barn samt Bryssel II-förordningen (rådets förordning (EG) nr 2201/2003).

Dessutom belastas anslaget av kostnader i samband med rättegång inför internationell domstol eller i liknande organ där svenska staten är part eller deltar på annat liknande sätt.

Anslaget belastas även av kostnader att användas för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 3 826 000 kronor anvisas för anslaget för 2010.

Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivå 2010-2012, för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	3 826	3 826	3 826
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 826	3 826	3 826

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 2.12 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2008	Utfall	27 804	Anslags- sparande	3 044
2009	Anslag	25 810 ¹	Utgifts- prognos	26 648
2010	Förslag	27 174		
2011	Beräknat	27 387 ²		
2012	Beräknat	27 527 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 27 225 tkr i 2010 års prisnivå.

³ Motsvarar 27 225 tkr i 2010 års prisnivå.

Anslaget används för Inspektionen för strategiska produkters (ISP) förvaltningskostnader. ISP är förvaltningsmyndighet för ärenden och tillsyn enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, om inte någon annan myndighet har detta till uppgift. Inspektionen är nationell myndighet med de uppgifter som följer av lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen och förordningen (1997:121) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen m.m. Inspektionen ska också fullgöra de uppgifter som myndigheten tilldelas enligt sådana förordningar om ekonomiska sanktioner som beslutas av Europeiska gemenskapen, enligt beslut som regeringen meddelar med anledning av sådana förordningar eller enligt föreskrifter som regeringen beslutar med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner. Inspektionen har till sitt förfogande det parlamentariskt sammansatta exportkontrollrådet och ett teknisk-vetenskapligt råd. Kostnaderna för större delen av verksamheten täcks av avgifter som redovisas mot särskild inkomsttitel på statsbudgeten.

Förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter, som trädde i kraft den 1 januari 2009, innebar vissa ändringar i fråga om de avgifter som tas ut för att finansiera ISP. Kretsen av avgiftsskyldiga vidgades och avgifternas storlek fördelas numera på ett mer proportionerligt sätt mellan de företag som berörs av ISP:s verksamhet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.13 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2008	23 836	0	23 836	0
Prognos 2009	24 807	0	24 807	0
Budget 2010	24 674	0	24 674	0

Regeringens överväganden

I regeringens översyn av inspektionens avgiftssystem har framkommit att avgifterna från företag inte kan användas för att finansiera viss del av inspektionens internationella verksamhet samt verksamheten enligt EG-förordningen om ekonomiska sanktioner. Av denna anledning kommer en del av anslaget inte kunna täckas av avgifter. Anslaget har tidigare minskats med 2 000 000 kronor år 2009 och med 2 500 000 kronor från år 2010 bl.a. eftersom ISP:s internationella stöd- och biståndsverksamhet inte ska finansieras från anslaget. För att begränsa effekten av denna reduktion tillförs inspektionen 1 000 000 kronor. Av dessa ska 500 000 kronor användas för verksamheten enligt EG-förordningen om vissa sanktioner.

Regeringen föreslår att 27 174 000 kronor anvisas för anslaget för år 2010.

Tabell 2.14 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	25 810	25 810	25 810
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	849	1 008	1 145
Beslut	1 000	1 006	1 011
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt ³	-485	-437	-439
Förslag/beräknat anslag	27 174	27 387	27 527

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2009 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

³ Övergångseffekten till följd av kostnadsmissig avräkning av myndigheternas förvaltningsutgifter redovisas under Övrigt

2.7.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tabell 2.15 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2008	51 789	1 239	
2009	Anslag	54 310 ¹	53 073
2010	Förslag	54 994	
2011	Beräknat	54 994	
2012	Beräknat	54 994	

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till sådan verksamhet som främjar svensk utrikespolitik, framför allt vad avser nedrustnings-, icke-spridnings- och säkerhetspolitik. Syftet är dels att ge stöd till organisationer m.fl. för att främja kompetensen i nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor, dels att finansiera särskilda forskningsaktiviteter vid t.ex. Utrikespolitiska institutet (UI), Försvarshögskolan (FHS) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Vidare används anslaget för stöd till information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling, som disponeras och handläggs av Folke Bernadotteakademien samt forskning om Raoul Wallenberg.

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att den verksamhet som finansieras under anslaget fortsätter att vara relevant för svensk nedrustnings-, icke-spridnings- och säkerhetspolitik.

Regeringen föreslår att 54 994 000 kronor anvisas för anslaget för 2010.

Tabell 2.16 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	54 310	54 310	54 310
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-1 000	-1 000	-1 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	1 684	1 684	1 684
Förslag/beräknat anslag	54 994	54 994	54 994

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tabell 2.17 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2008	22 240	0	
2009	Anslag	20 843 ¹	20 843
2010	Förslag	21 489	
2011	Beräknat	21 489	
2012	Beräknat	21 489	

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till vetenskaplig forskning i konflikt- och samarbetsfrågor av betydelse för internationell fred och säkerhet vid SIPRI. Syftet med forskningen är att bidra till förståelsen av förutsättningarna för fredliga lösningar av konflikter och för en stabil fred.

Regeringens överväganden

Utvecklingen av den säkerhetspolitiska dagordningen innebär ett fortsatt fokus på de områden inom vilka SIPRI:s expertis är av betydande relevans. SIPRI bör fortsätta sina ansträngningar att söka extern finansiering på alla forskningsområden.

Regeringen föreslår att 21 489 000 kronor anvisas för anslaget för 2010.

Tabell 2.18 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	20 843	20 843	20 843
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	646	646	646
Förslag/beräknat anslag	21 489	21 489	21 489

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tabell 2.19 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Övrigt
2008	Utfall	12 411		0
2009	Anslag	12 747 ¹	Utgifts-prognos	12 747
2010	Förslag	13 143		
2011	Beräknat	13 143		
2012	Beräknat	13 143		

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI). Syftet med UI:s verksamhet inom utrikes- och säkerhetspolitiken är att främja intresset för internationella frågor samt öka kunskapen om detta ämne genom forskning och information till allmänheten.

Regeringens överväganden

Bedömningen är att UI spelar en viktig roll för att öka kunskapen om och främja intresset för internationella frågor bland allmänheten. UI bidrar också till en öppen debatt i Sverige om utrikespolitiska frågor. UI:s verksamhet är värdefull i ett samhälle präglad av ökad internationalisering och medvetenhet om utrikespolitiska och internationella frågor. UI:s verksamhet vad avser information till allmänheten bör prioriteras.

Regeringen föreslår att 13 143 000 kronor anvisas för anslaget för 2010.

Tabell 2.20 Härledning av anslagsmedel 2010-12, för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	12 747	12 747	12 747
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	396	396	396
Förslag/beräknat anslag	13 143	13 143	13 143

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

2.7.9 1:9 Svenska institutet

Tabell 2.21 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Övrigt
2008	Utfall	85 549		2 407
2009	Anslag	88 415 ¹	Utgifts-prognos	88 629
2010	Förslag	91 273		
2011	Beräknat	92 018 ²		
2012	Beräknat	92 510 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 91 273 tkr i 2010 års prisnivå.

³ Motsvarar 91 273 tkr i 2010 års prisnivå.

Anslaget används för Svenska institutets (SI) kostnader för bl.a. uppgiften att sprida information och kunskap om Sverige i utlandet samt främja samarbete och långsiktiga relationer med andra länder inom områdena kultur och samhällsliv samt Svenska kulturhuset i Paris. Verksamheten genomförs i samverkan med bl.a. den svenska utrikesförvaltningen samt svenska och utländska samarbetspartners.

SI har därutöver anslag för biståndsraterade insatser i Östeuropa samt gäststipendie- och utbytesverksamhet med utvecklingsländer (utgiftsområde 7) och för verksamhet inom utbildningsområdet (utgiftsområde 16). Till detta kommer särskilda uppdrag.

Totalt anvisade medel till SI från statsbudgeten uppgick 2009 till 226 392 000 kronor, varav anslaget 1:9 utgjorde 88 415 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Sweden Bookshop har byggts om i syfte att öka butikens tillgänglighet och stärka kopplingen till Svenska institutet. Bokhandeln har överträffat sitt försäljningsmål.

Tabell 2.22 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Sweden Bookshop			
Utfall 2008	3 072	3 209	-137
(varav tjänsteexport)			
Prognos 2009	3 000	2 900	100
(varav tjänsteexport)			
Budget 2010	3 000	2 900	100
(varav tjänsteexport)			

Det ekonomiska målet för Sweden Bookshop vid Svenska institutet är full kostnadstäckning.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

SI:s bemyndiganderam avser rese- och uppehållsbidrag till utsända lektorer inom svenskundervisningen och till fleråriga stipendieprogram inom utgiftsområdet.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2010 för ramanslaget 1:9 *Svenska institutet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 000 000 kronor efter 2010 i enlighet med följande tabell.

Tabell 2.23 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2008	Prognos 2009	Förslag 2010	Beräknat 2011	Beräknat 2012–
Ingående åtaganden	5 082	4 097	6 000	7 000	3 000
Nya åtaganden	5 082	6 000	6 000	0	0
Infriade åtaganden	-6 067	4 097	5 000	4 000	3 000
Utestående åtaganden	4 097	6 000	7 000	3 000	0
Erhållet/förslaget bemyndigande	10 000	10 000	7 000		

Regeringens överväganden

SI ska med sin speciella kompetens på samhälls- och kulturområdet fortsätta att ge de Sverige-främjande insatserna ett kulturellt budskap och en intellektuell dimension.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 600 000 kronor avseende svenskundervisning. Ökningen finansieras genom en överföring av medel från anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen*.

Regeringen föreslår att 91 273 000 kronor anvisas för anslaget för år 2010.

Tabell 2.24 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	88 415	88 415	88 415
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 891	3 636	4 128
Beslut	-633	-638	-642
Överföring till/från andra anslag	600	605	608
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	91 273	92 018	92 510

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10).

Beloppet är således exklusivt beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2009 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2.7.10 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tabell 2.25 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2008	Utfall	14 350	Anslags-sparande	514
2009	Anslag	14 475 ¹	Utgifts-prognos	14 548
2010	Förslag	15 843		
2011	Beräknat	14 475		
2012	Beräknat	14 475		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används framför allt till av regeringen prioriterade främjande- och informations-insatser, som i huvudsak genomförs av utlandsmyndigheterna och Svenska institutet. Flertalet av projekten initieras av myndigheterna själva i samarbete med nationella och lokala parter. Anslaget används också till inbjudningar av journalister till Sverige. Främjandet är i dag en av utrikesförvaltningens huvuduppgifter. Utlandsmyndigheterna har en central roll i denna verksamhet.

Regeringens överväganden

Anslaget ökas med 1 368 000 kronor för 2010 till följd av växelkursförändringar.

Regeringen föreslår att 15 843 000 kronor anvisas för anslaget för 2010.

Tabell 2.26 Härlledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	14 475	14 475	14 475
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut ²	1 368		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	15 843	14 475	14 475

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Valutaomräkning

2.7.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tabell 2.27 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	170 937	Anslags-sparande	2 014
2009	Anslag	142 715 ¹	Utgifts-prognos	140 804
2010	Förslag	167 415		
2011	Beräknat	167 415		
2012	Beräknat	167 415		

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2009 (prop. 2008/09:49, bet. 2008/09:FiU14, prop. 2008/09:97, bet. 2008/09:FiU18, prop. 2008/09:99, bet. 2008/09:FiU21, prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Ändamålet med anslaget är att främja integration och samverkan kring Östersjön. Tonvikten läggs på samarbete med Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ryssland samt Ukraina och Vitryssland. Från anslaget finansieras bl.a. verksamheten vid Sidas Östersjöteam, grannlandssamarbete med Ryssland avseende miljö samt mänskliga rättigheter och demokrati, Svenska institutets utbildnings- och forskningssamarbete med ovannämnda länder samt insatser inom ramen för Östersjöstaternas råd, Barentsrådet och Arktiska rådet.

För anslagsdelen som Svenska institutet disponerar får högst 6 950 000 kronor användas för förvaltningskostnader.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

För anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* föreslås regeringen få göra ekonomiska åtaganden som innebär utgifter på högst 127 000 000 kronor efter år 2010 i enlighet med följande tabell. Myndigheter som omfattas av bemyndiganderamen är Sida och Svenska institutet. Åtaganden består framför allt av fleråriga stipendier samt långsiktiga insatser på miljöområdet och området mänskliga rättigheter. Åtagandena sträcker sig längst till år 2013.

Tabell 2.28 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2008	Prognos 2009	Förslag 2010	Beräknat 2011	Beräknat 2012–2013
Ingående åtaganden	28 417	35 721	121 028	122 028	50 028
Nya åtaganden	42 268	121 028	76 000	0	0
Infriade åtaganden	-34 964	35 721	75 000	72 000	50 028
Utestående åtaganden	35 721	121 028	122 028	50 028	0
Erhållet/föreslaget bemyndigande	116 000	127 000	127 000		

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget ökar med 25 300 000 kronor för demokratiinsatser i Ryssland. Finansieringen sker genom en minskning av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7. Minskningen avser medel som ej klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC. Regeringen föreslår vidare att anslaget ökar med 3 000 000 kronor för stöd till Moscow School of Political Studies för att stärka demokratiska institutioner och civilsamhället i Ryssland. Ökningen finansieras genom att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* under utgiftsområde 1 sänks med motsvarande belopp. Regeringen föreslår också att 600 000 kronor överförs till anslaget 1:9 *Svenska institutet* avseende svenskundervisning.

Regeringen föreslår att 167 415 000 kronor anvisas för anslaget för år 2010.

Tabell 2.29 Härledning av anslagsnivån 2010-2012, för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Anvisat 2009¹	139 715	139 715	139 715
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	25 300	25 300	25 300
Överföring till/från andra anslag	2 400	2 400	2 400
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	167 415	167 415	167 415

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2008 (bet. 2008/09:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.